

TALLINNA

POLÜTEHNIKA

KXIII aastakäik TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 6 (661)

Kolmapäeval, 8. märtsil 1972

«Ning ma laulan naistele sa-
mayõrd kui meestele, ning ma
ütlen, et naine olla õn sama
suur kui olla mees, ning veel
ma ütlen, et pole midagi suu-
remat, kui olla inimeste ema.»
*
«Kui näen oma hinge peegel-
dust, Looduses, kui näen läbi
udu teda, sõnul sõnamatut

täiust, tervist, ilu, kui näen
kummardunud pead ja rinnale-
surutud käsi, siis näen ma
NAIST».

Walt Whitman.

8. märts – rahvusvaheline naistepäev

TPI REKTORI KÄSKKIRI

§ 1.

Rahvusvahelise naistepäeva, 8. märtsi puhul õnnitlen Tallinna Polütehnilise Instituudi naisõppejõude, üliõpilasi ja teenistujaid ning soovin edu edaspidises töös ja õpinguis.

§ 2.

Eeskujuliku ametialase, õppe- ja ühiskondliku töö eest avaldan kiitust alljärgnevatele õppejõududele, teenistujatele ja üliõpilastele:

1. Jevdokia MADIS — NLKP ajaloo kateedri dotsent
2. Endla VALLAS — üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna graafika kateedri vanemõpetaja
3. Maimu EESMAA — toiduainete tehnoloogia kateedri vanemõpetaja
4. Helbe AASA — NLKP ajaloo kateedri õppekabineti juhataja
5. Elvi NURMET — autoteede kateedri vanemlaborant
6. Eveline LOOTUS — matemaatika kateedri vanemlaborant
7. Eda MESISILA — masinaehituse tehnoloogia kateedri laborant
8. Helga EHAVEER — kehalise kasvatuse kateedri vanemlaborant
9. Helin KIVIMÄGI — automaatika kateedri vanemlaborant
10. Merike NÖGES — füüsikalise keemia kateedri vanemlaborant
11. Riita TRUUPÖLD — masinaehituse tehnoloogia kateedri laborant
12. Salme PÜLL — arvutusmatemaatika kateedri laborant
13. Kreet LUUP — tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri laborant
14. Maie ROSIN — statistika ja raamatupidamise kateedri laborant
15. Helju VANAMÕIS — ehitusmaterjalide problemlaboratooriumi insener
16. Anne LILLET — ehitusmaterjalide problemlaboratooriumi insener
17. Erna KARIN — ehitusmaterjalide problemlaboratooriumi insener
18. VÕÖBE REMMEL — sanitaartehnika problemlaboratooriumi vaneminsener
19. Svetlana KRUTOVA — sanitaartehnika problemlaboratooriumi insener
20. Eve RASS — polükondensatsiooniliimide problemlaboratooriumi vanemlaborant
21. Laine TIHKMA — TUS vaneminsener
22. Mare-Anne LAANE — rektori abi-vanemökonomist
23. Hilda VIRROK — mehaanikateaduskonna dispetšer
24. Silvia KABI — raamatukogu osakonnajuhataja
25. Meeri OVSJANITSKAJA — I korpuse koristaja
26. Maria SAHNTSKAJA — III õppekorpuse koristaja
27. Vilma METUSALET — III õppekorpuse koristaja
28. Antonina LAANEMETS — II õppekorpuse koristaja
29. Antonina REBANE — IV õppekorpuse koristaja
30. Ellen MÄND — IX õppekorpuse koristaja
31. Urve HEITER — rühma LI-81 üliõpilane
32. Marina GRINTSAK — rühma KA-41 üliõpilane
33. Kersti KÄREMA — rühma KO-81 üliõpilane
34. Tiiu MASING — rühma KO-41 üliõpilane
35. Kersti KÕVASK — rühma KP-41 üliõpilane
36. Ebba RÕIGAS — rühma KA-81 üliõpilane
37. Anne AAS — rühma MN-41 üliõpilane
38. Tatjana IVANOVA — rühma MM-107 üliõpilane
39. Raissa MILTO — rühma TE-67 üliõpilane
40. Tatjana JÕGI — rühma TA-67 üliõpilane.

TPI rektor A. AARNA

KATRE LIGI

maagi ei tanenaa
pole mängugi
ei saa olla õnnelik
kasvõi, mänguultki.

laulud jäävad laulmata
varjud kehadeks
eilne oli eksitus
jätkeb keelepeks-

LILLESADU LILLESADU
ÜLE KÜLMA VEE
tagamõte nagu madu
ei kao eemale
ridu ridu veelgi ridu
kui on paber ees
igas teos a igas mõttes
on üks tabel sees

KÕIGEST EI KÕNNI ÄRA
lumega kattub maa
tägasi ta'Ve ei hoiä
oma tahtmist ei saa

parem minna siis läbi
värskete väljade
ehkki lootus ei ole
enam see endine

EVE KUNGUR

SEE OLI VIST KODUTU
SÜGISTUUL,
MIS MINUSSE ELAMA ASUS.
JA SIIS VEEL ÜKS KOLLANE
VAHTRALEHT
END KORTERINAABRIKS TAL
PALUS.
KA UNISELT KAHVATU
PÄIKENE
ÜHE KIIRE MU PÕUE PEITIS
JA FAAR VIHMAPISARAT
MU HINGES KOHA LEIDSID.
NII MA OLENGI OSAKE
SÜGISEST,
OSAKE TEMAST ENESEST.

MA EI TAHAGI OLLA
KUI OLEN
TAHAKSIN SEDA VAID SIIS
KUI MIND EI OLEKS
SEST SIIS TAHAKSIN MA
OLLA
KASVÕI OLEMISE ENDA
PÄRAST

ÜÜ
KINGITUSEKS MULLE SINU
VAIKUS KINKIS LAHKEL
KÄEL.
KINKIS SINU SÄRASILMAD,
MIDA AINULT MINA NÄEN.
SIIS, KUI ENAM PÄKEST
POLE
PIMEDUS ON KÄTMAS
MAAD.
SIIS, KUI MINA SILMAD
SULEN,
MINU JUURDE TUUED SA.
TUUED, TÄHEKETT SUL
KÄELAS,
PÕUES PEIDAD KILDU
KUUST,
TUUED, ET NEID KÕIKE
TUUA
MULLE NÕNDA NAERUSUUL,
AINULT SIIS, KUI SEDA
VAIKUST
LÕHUB KOIDUKIIRE HÄÄL,
SIIS SA LÄHED, LAHKUD
MINUST,
SEST OOKS ON SULLE
TEISTE PÄEV.

ÕNN
TÄNAVAL,
HELEDASTI VALGUSTATUD
TÄNAVAL.
ASTUSID KAKS INIMEST:
ÜKS SUUR JA TEINE VÄIKE.
NAD LÄKSID KÄSIKÄES,
NEED KAKS INIMEST —
SUUR JA VÄIKE.
LÄKSID
JA KADUSID SILMIST SIIS
MUL.
NING MA MÕISTSIN,
ET NII MINNA
ON ELU SUURIM ÕNN.

KADEDUS
MA TEAN,
ET PÄIKE POLE MINU
EGA SAA SEDA KA KUNAGI
OLEMA.
TEAN KA SEDA,
ET MA KUUD
VAID UNENÄOS ENDA
OMAKS VÕIN LUGEDA
AGA TÄHTI ON TAEVAS JU
NII PALJU.

MIKS SIIS ÜKSKI NEIST,
JAH, ÜKSAINUSKI TÄHE-
SILM
EI VÕI OLLA JÄAGITULT
MINU?
SADAS LUND.
JA MINUSSE
KOGUNES TERVE LUME-
HANG
OLI NII KÜLM
JA VALGE
JA IMELIK MINUS SEE
LUMEHANG
IGAS HINGESOPIS
ISTUS THLUKE LUMELAPS
IGAS HINGESOPIS
OLI TÜKIKE JÄÄD,
LUMETÜDRUKUS NÕNDA
MA MUUTUSIN
HÄRMATISELILLEGA KÄES.
LUMI SADAS
ENDISELT
MINUSSE
OLEN LUMETÜDRUK
LUMINE
JÄÄST
EVE KUNGUR

NAISTEPÄEV AJUTTU

RÕÕM ON TÖÖTADA SUUREPÄRASTE INIMESTEGA

«Ega te ometi päri, kuidas kavatsen naistepäeva tähistada?» küsib ametiühingukomitee esinaine L. Hansalu, kui palun veidi aega jutujamiseks. Lisab siis: «See päev on meie majas meeste suureks, nõnda juba vana traditsiooni järgi.»

Aga muud päevad, need nõuavad tööd, koostumisi, arutamisi.

* Millele pidusel päeval sugugi mõelda ei taha?

Raske on tööd teha siis, kui kogu instituudiv kollektiiv kaasa ei tule. Kui mõni üritus ei lähe, nagu peaks. Viimastest ei tahaks sugugi meenutada armee aastapäeva kontserdi aulas, kus kuulajaid polnud esinejaist rohkem. Mis inimesi huvitab,

mida tahetakse näha, kuulda? Oleks hea, kui meieni jõuaks rohkem ettepanekuid selle kohta.

Muret teeb ja võtab teinekord lausa une ära see, et möödunud aastal eraldati meie instituudivile ainult 5 korterit...

* Aga rõõmud? Rõõm on töötada koos suurepärase inimestega. Ikka leidu neid, kes õla alla panevad, kui raskeks läheb.

* Teie lemmiklilled? Armastan kõige rohkem karnikesi.

* Aga aega nende korjamiseks...? Aega tuleb lihtsalt võtta, sest ega teda ei jää.

Usutles H. OK

TUDENG ON IKKA TUDENG

KOIVUMÄGI, ELFRIEDE (tädi, kes istub valvelauas)

* Kui kaua töötate meie majas?

Neli aastat juba. * Kas olete oma tööga rahul? Väga rahul, maja on ilus ja puhas ja inimesed on viisakad, tihti on saalis kontserdid ja kinofilmid. Siit ei tahaks küll mu'ale tööle minna.

* Mida teie e'us viimasel ajal on eriti rõõmustavat olnud?

Kui viimasel ajal, siis hiljuti oli mul sünnipäev ja ma sain hästi palju kingitusi instituudivi rahvalt. Üldiselt aga on nõukogude korra ajal olnud palju rõõmustavat: olen saanud seitse kiitust tööraamatusse, kolmeist rahalist preemiat, olen välja teeninud kommunistliku töö eesrindlase raamatu, 1947. aastal valiti mind rahvasaadikuks, olin külanõukogus.

* Mida kavatsete teha naistepäeval?

Fuhata, töö lõpeb 8. märtsi hommikul, lähen koju ja puhkan.

REASTU, ANNA (riietehoiutädi)

Olen siin alles 25. oktoobrist, aga tööga olen juba jõudnud harjuda. Meeldivad kõik need noored inimesed — kõik on nii kenad. Tudeng on ikka tudeng.

Töötada on hea, vahel on küll kiire, aga vahel saab ka puhata — nagu vananimene ikka tahab.

See on küll rõõm, et siia tööle sain. Ei ole enam sellist igavust kodus, kus pere on juba suureks kasvanud.

Eks naistepäeval ole ikka oma perega. Mul on lapsed ja lapselapsed — oleme lihtsalt koos.

Küsimas käis IVAR JUNG

Tsulahop-tsulahei

11-aastane Inger Nilsson, tsulahop-tsulahei, lüh'kestes püksites, valgetes lakksaabastes, juuksed lahti õlgadel. Pipit meenutavad vaid tädretähed ja nii tuttavalt pipilik puusanõks.

Inger Nilsson on tõeliku loobunud Pipi-riietusest. Nüüd käib ta riides nagu korralik tüdruk kunagi ja rändab suvel koos oma orkestriga mööda maad ringi. Pipi-lugude filmimisest ta enam osa ei võta. Rahvapargid ootavad teda ja ta orkestrit. Roosi-veljesid, kel aastaid 12, 15 ja 20.

Saime filmitühelt intervjuu tema koduajal Kisas, kus ta vastas küsimustele mõnusalt pirnipu all lesides.

— Kuidas on sul rahvaparkiide-show'd kokku pandud?

— Laulan, hüppan ja tantsin. Peavad olema kiired laulud, ei mingit venitamist. Ma olen küll laual sõltuv, ikka lähen valesuunas, vahel jääb mikrofon jalgu.

— Mis tunne on olla kuulud?

— Noh, mõnikord on tül'kas. Ei või kanda selliseid riideid, mida tahaks. Aga ma eriti ei hooli sellest, et inimesed min' vaatavad. Las vaatavad. See on nii, nagu mängiks keegi hommi'kul ärgates voodi ääres trompetit — ei tasu välja teha, tuleb seina poole keerata ja kõrvu kinni hoida.

— Sul oli ju hiljuti pressikonverents Bernsis. Kuidas läks?

— Mulle ei meeldi üldse pressikonverentsid. Uhh. Aga kui need on moes, eks siis pea pidama. See on vist vajalik, eks. Aga kui lehemehed istusid seal ja ma teadsin, et nad hindavad mind selle järgi, kuidas ma nüüd laulan, siis see tundus olevat hirmuäratav. Ma teadsin, et kui nüüd läheb kehvasti, siis on metsas. No ja siis, ma laulsingi kohutavalt halvasti!

Nii ütles Inger Nilsson, võtab noodivihikud kaenlasse ja läheb kooli igapäevaseks laulutundiks.

(Lühendatult ajakirjast «APU»)

...nii võrratut naiselikku võlu

Jäänuks 8. märts Sapporo olümpiapäevade sekka, ununeb niks nii mõnelgi fanaatikul rahvusvaheline naistepäev. Nõnda oleks see kindlasti läinud, kui spordis ei peituks nii võrratut naiselikku võlu ja võluvat naiselikust. Olümpiakangelastega võrdselt võt veidi enamgi austame olümpiakangelannasid. Ja ometi oli aeg, mil naistel oli surma ähvardusel keelatud neil mängudel viibimine.

Ilu ja graatsia tipuks on tunnistatud iluuisutamine. Käesolevad intervjuud on tehtud Sapporos, saime nad spordiajakirjanik Mati Eliste fonoteegist. Vastavad kaks graatsiat, mitmekordsed maailmameistrid ja olümpiavõitjad Irina Rodnina ja Peggy Fleming.

* Uute määruste järgi muudetakse koolisõidu ja vabakava suhet, kuidas suhtute sellesse?

IRINA RODNINA:

Paarissõitu puudutab see vähe, üksikõitjail tuleb aga ümber orienteeruda. Koolisõidust loobuda aga ei saa, sest ilma selleta on võimatu omandada korralikku sõidutehnikat. On ju nii, et isegi keskmine koolisõitja suudab esitada üpris hea vabakava.

* Kas Sapporo-võit tuli kergesti?

Tuli pisut muuta kava, osa elemente ei ole enam lubatud. Vahe punktides oli tõesti väike, aga iluuisutamises loevad rohkem kohapunktid. Ega vist kellelgi ole olnud kerge võita olümpiamängudel.

* Kuidas seletate noorte ameeriklannade esinemist?

Nad polegi nii noored. Mõlemaid tunnen juba 1968. aastast. July Helmes on väga tugev kohustuslik harjutustes, aga vabakava on tal iga aastaga nõrgemaks muutunud. Janet Lynn eksis seekord koolisõidus,

nii et ka efektne vabakava ei lubanud tal edukamalt esineda.

PEGGY FLEMING

* Millega tegelete praegu, peale aktiivsest spordist loobumist?

4 aastat töötan NBC telekommentaatorina, peale selle etendused jäärevüüs.

* Kas kommenteerite ainult iluuisutamist?

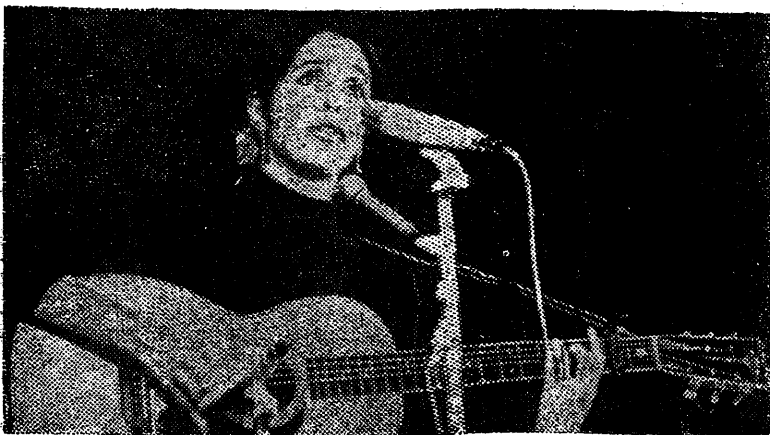
Vaid oma ala. Armastan väga iluuisutamist ja tore on, kui saan oma ala tuusa televaatajani pisutki huvitavamalt ja elavamalt.

* Palun kommenteerige Beatrice Schuba võitu.

Schuba võit tulenes koolisõidust. Selles on ta äärmiselt tugev. Vabakava on suhteliselt nõrk: Schuba esitab selle küll veatult, aga ilma erilise särtsuta.

Uute määruste kehtimahakamisel vahekorrad kindlasti muutuvad.

Mati Eliste lahkel loal lühendatult kirja pannud NEEME VELLENE

JUAN DAEZA MA EI OLE LAULJA, MA OLEN EELKÕIGE POLIITIK.

ÜTLEMISI

Naine on suuteline suurema armastusest, isegi mitu korda.

J. Cocteau.

Igas mehes on mitu erinevat meest ja igaüks nendest nõuab endale vastavat naist. Kahjuks.

Kreča.

Naine, kes mängib inglit, peab olema suurepärase näitleja.

M. Larni

Kaks naist istusid ühes van-gikongis kakskümmend aastat. Ja kui nad siis vabaks lasti, vestlesid nad vangla värava ees veel poolteist tundi.

Rahvasuust.

Sõna pole antud naisele selleks, et öelda, mis ta mõtleb. Tänu jumalale! Muidu poleks maa peal enam mingi kõlbnu võimalik...

R. Rolland

Minu jaoks on olemas ainult kaht liiki naisi: jumalannad või — uksematid.

P. Picasso.

Naine ei näe kunagi, mida tema jaoks tehakse. Alati märkate aga, mida ei tehta.

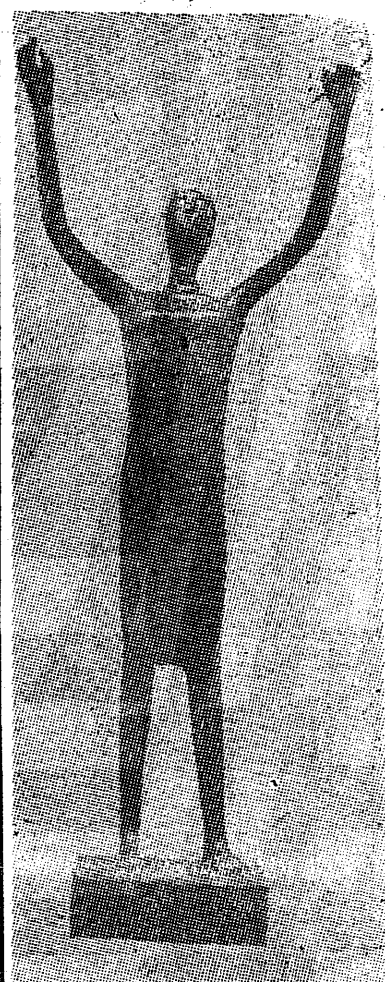
Courteline.

Kus on naine, seal pole vaikust.

R. Rolland.

Statistika näitab, et abielu kaitseb enesetapmise eest — ja vastupidi.

M. Larni.

2 PÕLDETEHNIK

Kolmapäeval, 8. märtsil 1972 Nr. 6 (661)

ELKNÜ TPI BÜROO...

♦ ...arutas oma 28. veebruari istungil Johannes Rahkema ja Aarne Rosenstrauchi personaalküsimusi. Mõlemad otsustati ELKNÜ-st põhikirja rikkumise tõttu välja heita.

♦ ...andis soovitus Maite Aadnale NLKP liikmeks astumiseks.

♦ ...kinnitas Eda Muik'i (TT-101) soovitus sõidukite SDV-sse «Sputniku» grupi koosseisus.

- ♦ ...kinnitas EÜE-72 TPI staabi järgmises koosseisus:
1. Peeter Villpui ET-81
  2. Väino Kuri TE-81
  3. Heiki Reimu EE-81
  4. Mihhail Klement EE-67
  5. Toomas Viik EE-81
  6. Toomas Tuul KP-61
  7. Meelis Hannus MM-61
  8. Elmar Purge AA-61

♦ Olmesektori juhataja Ago Pohlak (TP-61) tutvustas üliõpilaste teenusbüroo plaane. TPI-s on kavas moodustada üliõpilaste teenusbüroo, mis registreeriks töövajadused ja informeeriks nendest üliõpilasi. Üliõpilased võiksid töötada elektrikutena, mehaanikutena, fotograafidena, korterite remontijadena, müüjadena, õpilaste abistajatena reaalainetes ja keeltes. Märtsi alguses on olmesektoril kavas läbi viia üliinstituudiviline koosolek, kust vastataks üliõpilasi huvitavatele küsimustele.

♦ Büroo arutas 17.-23. aprillini toimuvat Rahvaste Sõpruse Nädala kava. Külalisi on kutsutud 16-st NSV Liidu kõrgemast õppeasutusest. Arutatakse teoreetilisi probleeme. Kavast ka kontserdid mitmel külaliskollektiivil.

TPI Nõukogus 22. veebr.

♦ Kuulati ära TPI ÜTÜ nõukogu esimehe M. Loitve ettekanne «Üleüldise ÜTÜ organisatsioonilise töö konkursi võoru tulemustest TPI-s».

Parimaks kinnitati majandusteaduskond, teine on elektrotehnika-, kolmas keemiateaduskond. Järgnevad: energeetika, ehitus- ja majandusteaduskond.

♦ Kuulati õhtu- ja kaugõppeprorektori, dots. G. Oserov ettekannet TPI kirjastustegevusest.

Kirjastusosakonna 1971. aasta plaan täideti koguseliselt, temaatiliselt jäi aga vajaka.

Nõukogu otsustas kinnitada rotaprintööde temaatiliste plaanide projektid lähemaks kolmeks aastaks.

♦ Kevadsemestril saavad Lenin-nimelist stipendiumi Rein Jõelain (AA-101), Marjanes (LI-101), Ahto Kaljas (MM-61), Karin Tajur (KA-101), Sirje Ringo (TI-61), Viktoria Vader (TM-87), Vladimir Aru (EK-87).

Teisi nimelisi stipendiume saavad: Andres Kiitam (LS-61), Mare Pirn (TI-61), Anton Laur (TI-61), Moissei Jankelovitš (MM-88), Peep Sürje (ET-81), Igor Andrejev (AS-107), Ljudmilla Muhina (KA-87).

ELKNÜ TPI komitee pleenumilt

1. märtsil oli päevakorras:

♦ EKP TPI komitee sekretäri B. Hiire ettekanne «TPI arenguplaanidest ja komsomoliorganisatsiooni osast üliõpilast-kommunistlikul kasvatamisel.»

♦ Organisatsioonilised küsimused.

♦ ELKNÜ TPI komitee organisatori juhataja A. Plotkini (EE-68) ettekanne «Mõningatest komsomolitöö probleemidest TPI-s».

208 FILMI

Kinoklubis võttis sõna režissöör Ratsuk. Ta ütles, et... nõukogude kinovaataja võib 1972. aasta jooksul näha 208 filmi.

...nendest 118 NSV Liidust ja 90 raja tagant.

...90-st 64 on sotsialistliku leeri toodang.

...kodumaistest 72 värvilist, eksportfilmidest 17 värvilist näeme must-valgena — värvilist filmi on meil vähevõitu.

...65% tiraažist — nõukogude filmid.

...kinosüsteemi põhiülesandeks

on tõsta filmide liikuvust. ...nõukogude filmidest 18 on komöödiad, 8 põnevusfilmi, 2 ulmefilmi, 7 lauluga ja muusikaga.

Siis lugupeetud kinoklubi külalastajad tutvusid kolme nõukogude joonisfilmi põhisuunaga ja ka Miki-Hiire seiklustega.

Toredate kahekümne aastate kuldfilmoteegist võis näha Pati ja Fatashoni. Ch. Chaplini poolt oli «Liuväli». Teine istungi osa oli pühendatud «Aidale» ja «Abielule Itaa-

lia moodi». Väga tore vana film. Tanja Omeljanenko, kinoklubi liige, avaldas ürituse ajal oma arvamust klubi tegevusest. Arvas:

kohti kui palju, võiks organiseerida pilettide müügi nendele, kes klubisse ei kuulu. Sellega saab klubi raha ja ka rahvas on õnnelik.

Tuleks korda teha abonementide müümise süsteem. Mõni ei saa korraga 6 rubla kokku ajada, mõni on haige, aga pilettid lähevad laiali poole päeva?

«EUFOORIA» VILNIUSES

12. ja 13. veebruaril andis Vilniuse Riiklikus Ülikoolis kaks kontserti teie instituti vokaal-instrumentaalsambel.

Meile meeldis väga kontserdi programm. Publik aplodeeris kaua sõpradele Tallinnast.

Üliõpilaste ametiühing ja VRÜ kultuuriklubi tänavad ansambli kollektiivi. Loodame, et kultuurisidemed meie õppeasutuste vahel kestavad.

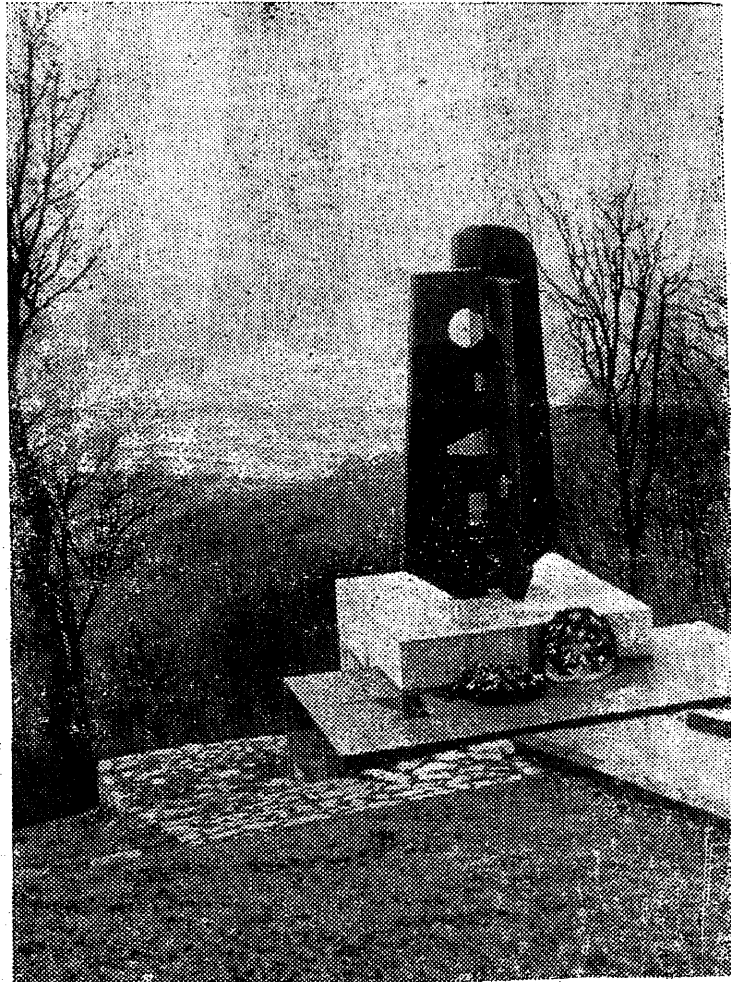
VRÜ A/Ü komitee esimees V. Zeimantas
Kultuuriklubi juhataja Z. Levitskas

JUGOSLAAVIAS

Külm sügisilm saatis Balti jaamast teele 54 naiskoori lauljat, hüvastijätuks kõrvus kõlmas mees- ja kammerkoori laul. Vagunikupeede vaasides alpinkannikesed. Algas koori ajaloo vältel teine välismaareis — Jugoslaavia SFV-sse. Sõit ku'ges mugavalt ja viperusteta kuni Tšopini. Seal oli ilm väga ebalõunamaine ning jättis meid lumetormi tõttu 7 tundi kauemaks Tšoppi. Sellest tingitult valmistati meie graafikuväline rong raudteetöötajatele palju peamurdmist. Etenähtud ajast 17 tundi hiljem astusime Belgradi jaama platvormile. Kohe olime nii pikka ootamisvaeva mitte paljudekski pidanud Ivo Lola Ribari koori lauljate tervituste valduses. Kiiresti läks ma-

fassaadiskulptuure jm. Hiljem tundus, et kõik, mis Belgradis ja Zagrebis ilusat oli, oli Mestrovitš käte töö.

Kiiresti möödusid päevad Belgradis. Oma pitseri jättis neile kontsertide eelne pinge ja ärevus. Esimene esinemine toimus Belgradi Ülikooli avaras (umbes 1000 kuulajat mahutavas) aulas. Esimesime Jugoslaavia SFV 30. aastapäeva auks toimunud Belgradi kooride festivali aukülalistena. Ülevaatusel võttis osa 7 Belgradi tuntumat koori. Nende hulgas ei puudunud ka 1971. a. Arezzo fes-

MÄLESTUSMÄRK NÕUKOGUDE LENDURITELE HAVALA MÄEL.

jutamine ning vaevatud TPI Naiskoor magas varsti sügavat und hotellis «Adria». Uus päev algas jälle rätastel.

Kaks mugavat bussi sõidutasid meid Zagrebisse. Jälle saatsid tugev lumetorm. Kodune ja mugav Zagreb oli mattunud lumme. Seda enam meenus vanalinn Tallinnast. Kitsad tänavad, viilkatustega 2-3 korruselised hooned, majasteelid Toomkirik. Tänavatel aga lahked, viisakad ja kenad linnaelanikud, lumesajust hoolimata paljapäi. Tänavad olid autode rohked ning jalakäijad därmiselt distsiplineeritud. Suurlinniku hõngu lisasid häälekalt kaupa pakkuvad ajalehemüüjad.

Meeldivat vaheldust tormisele süda'innaelule pakkus tagasihoidlik, väikese siseõuega maja vanalinnas. Olime kuulsa sulptori Mestrovitš maja-muuseumis. Omapärane, väga sugestiivne ning jõulise kujutamislaiduga kunstniku töö paelusid meid esimesest hetkest. Väga suure töövõimega kunstnik on valmistanud ka mitmeid monumente, ühiskondlike hoonete

ees. Pealegi oli meie tütarlaste hääle olukord peale pikka sõitu, lumetormi, niiskeid ja tuuliseid ilmu küllaltki tõsine Aga — julge pealehakkamine oli ka seekord pool võitu. Võidu esimesele poolele aitasid kindlasti kaasa ka värvikad Mustjala rahvarühmad. Iga lauluga muutus aplaus soojemaks ning kui me lõpetasime esinemise slovaki rahvalauluga «Moja Diridika», paisus aplaus ovatsiooniks. Raske oli kirjeldada meie rõõmu, kui tundisime, et olime suutnud äratada kuulajates lugupidamist ja huvi eesti koorikultuuri vastu. Kontserdi õnnestumisele aitasid kaasa ka Arbo Valdma ja meie giid Jugoslaavias — Georgi, kes, nagu ootamatult selgus, oli laulmist õppinud ning esitas kõigil meie kontsertidel «Buchenvaldi häirekella» solo-partii.

Teise kontserdiga esinesime Belgradi Noortemajas. Meeldiv oli laulda hubases, hea akustikaga saalis. Vastuvõtt oli jällegi soe. Südamlikkust lisas peale kontserti toimunud minibankett koos Ivo Lola Ribari koori liikmetega. Kolmandat korda tuli lavale astuda väikeses linnakeses Gorni Milanovacis, kus laulsime pidulikult õhtul, mis oli pühendatud Jugoslaavia SFV 30. aastapäevale. Kontserdi esimese poole täitsime meie, teises esines Ivo Lola Ribari folkansambel. Nii oli ka meil võimalus kuulda Jugoslaavia rahvaste laule, näha tantse. Väiksemat huvi ei pakkunud ka publiku jälgimine, kes suurima kaasaelamisega kuulas-vaatas temperamentseid tantse ja laule. Kontsertide vaheaegadel jäi

meil küllalt aega Belgradiga tutvumiseks. Linnateekursioon viis meid läbi vanalinna Belgradi vabastajate kalmistule ning Havala mäele. Seal asusid monumentaalne Tundmatu Sõduri haud (jälle Mestrovitš töö) ja mälestusmärk lennundnetusel hukkunud Nõukogude lenduritele. Kahjuks jääme ilma mäelt avanevast vaatest linnale, kuna ilm oli sombune. Belgrad ise oma miljonilise elanikkonnaga elas aga suurlinniku elu oma tihe da liikluse, autodevooride, neonreklamade ning lugematute kaupluste, kaubamajade, restoranide ja ööklubidega. Rahvas oli rahulik ja äärmiselt viisakas ning tähelepanelik.

Tundsin huvi ka elatustaseme ja haridussüsteemi vastu. 7-aastaselt algab koolikohustus. Keskkooliga koos on 11 aastat. Seejärel on võimalus tasuta õppida mitmesugustes nn. teaduskondades (meie mõiste järgi ülikoolid küllalt kitsaste profiilidega). Stipendiume pangevad välja mitmesugused tehased, vabrikud, ettevõtted. Stipendiaadid peavad peale lõpetamist raha aga nn. «tasa teenima» samades ettevõtetes.

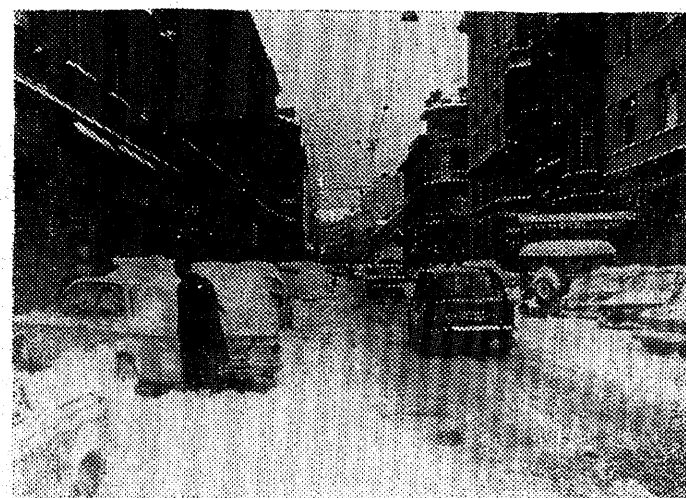
Arstiabi on tasuta, samuti on tasuta retsepti järgi ostavad rohud.

Tõsiseks probleemiks on ka Jugoslaavias korterid. Riigi poolt ehitatakse vähe elamuid, põhilisteks korterite ehitajateks on kooperatiivid. Need korterid on aga suhteliselt kallid (umbes 3-4 väikeaot). 10 päeva kaugel Doonau ja Sava ääres möödusid lennates. Ja oligi käes tund, millal esimese jällegi jaamaplatvormil, seekord aga saatjateks tõmmud neid-noormehed, lahkumissõnad serbia, inglise, eesti, vene keeles. Meeldiv oli tunda, et olime juurde saanud hulga kaugeld, kuid ometi juba lähedasteks saanud sõpru.

Ja algas jälle pikk-pikk rongisõit koju. Tallinn võttis meid vastu külma, sombuse ilmaga. Ja taas aitas ilmataadi tuju leevendada meie meeskoor mehise laulu ja värske «Noorte Hääle» numbritega.

Nüüd jätkub jälle igapäevane tõsine töö, sest ega loorberitele tohi puhkama jääda.

R. TAHT

KODUNE JA MUGAV ZAGREB OLI MATTUNUD LUMME.

Kolmanpäeval, 8. märtsil 1972 Nr. 6 (661)

